ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК СТАНДАРТЫ

ЖИЫНТЫҚ МАТЕРИАЛДАРДАН ЖАСАЛҒАН ТҰТЫНУШЫ ЫДЫСЫ
Жалпы техникалық шарттар

ТАРА ПОТРЕБИТЕЛЬСКАЯ ИЗ КОМБИНИРОВАННЫХ МАТЕРИАЛОВ
Общие технические условия

ҚР СТ ГОСТ Р 52579-2008

ГОСТ Р 52579-2006 Жиынтық материалдардан жасалған тұтынушы ыдысы. Жалпы техникалық шарттар (IDT)

Ресми басылым

Қазақстан Республикасы Индустрия және сауда министрлігі
Техникалық реттеу және метрология комитеті
(Мемстандарт)

Астана

gost.e-ecolog.ru

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК СТАНДАРТЫ

ЖИЫНТЫҚ МАТЕРИАЛДАРДАН ЖАСАЛҒАН ТҰТЫНУШЫ ЫДЫСЫ

Жалпы техникалық шарттар

ҚР СТ ГОСТ Р 52579-2008

ГОСТ Р 52579-2006 Жиынтық материалдардан жасалған тұтынушы ыдысы. Жалпы техникалық шарттар (IDT)

Ресми басылым

Қазақстан Республикасы Индустрия және сауда министрлігі
Техникалық реттеу және метрология комитеті
(Мемстандарт)

Астана

Алғысөз

1 «АлматыОблАрнайыМонтаж» ЖШС 3-тармақта келтірілген халықаралық стандарттың орыс тілдегі нұсқасы негізінде **ӘЗІРЛЕП ЕНГІЗДІ**

2 Қазақстан Республикасы Индустрия және сауда министрлігінің Техникалық реттеу және метрология комитетінің 2008 жылғы 16 қазандағы № 534-од бұйрығымен **БЕКІТІЛІП ҚОЛДАНЫСҚА ЕНГІЗІЛДІ**

3 Осы стандарт ГОСТ Р 52579-2006 «Жиынтық материалдардан жасалған тұтынушы ыдысы. Жалпы техникалық шарттар» Ресей Федерациясының ұлттық стандартына балама. Бұл жағдайда Қазақстан Республикасының ұлттық экономикасының қажеттіктерін есепке алатын қосымша талаптар көлбеу қаріппен мәтін бойынша белгіленіп 1, 2-бөлімдерде берілген.

4 Осы стандартта «Техникалық реттеу туралы», «Көлік туралы» Қазақстан Республикасы заңдарының нормалары іске асырылды

5 БІРІНШІ ТЕКСЕРУ МЕРЗІМІ **2013 жыл**
ТЕКСЕРУ КЕЗЕҢДІЛІГІ **5жыл**

6 АЛҒАШ РЕТ ЕНГІЗІЛДІ

Осы стандарт Қазақстан Республикасы Индустрия және сауда министрлігі Техникалық реттеу және метрология комитетінің рұқсатынсыз ресми басылым ретінде толық немесе ішінара көшірілмейді, көбейтілмейді және таратылмайды.

Мазмұны

1	Қолданылу саласы	1
2	Нормативтік сілтемелер	1
3	Терминдер мен анықтамалар	2
4	Жіктеу, негізгі параметрлер мен өлшемдер	3
5	Техникалық талаптар	4
6	Қауіпсіздік және қоршаған ортаны қорғау талаптары	6
7	Қабылдау ережесі	7
8	Бақылау әдістері	8
9	Тасымалдау және сақтау	10
10	Дайындаушы кепілдігі	11
А қосымшасы (ұсынылатын). Жиынтық материалдардан жасалған тұтынушы ыдысының түрі мен тұрпаттары		12
Қосымша (анықтамалық). Библиография		14

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК СТАНДАРТЫ

ЖИЫНТЫҚ МАТЕРИАЛДАРДАН ЖАСАЛҒАН ТҰТЫНУШЫ ЫДЫСЫ
Жалпы техникалық шарттар

Енгізілген күні 2009-07-01

1 Қолданылу саласы

Осы стандарт тағам өнімдерін, оның ішінде сүтті, шырындар, алкоголь өнімдерін және т.б орауға арналып жиынтық материалдардан жасалған тұтынушы ыдысына (бұдан әрі – тұтынушы ыдысы) таралады.

Стандарт техникалық талаптарды, қабылдау ережелерін, бақылау әдістерін, орау, таңбалау, тасымалдау және сақтауға қойылатын талаптарды белгілейді.

Осы стандартта берілген Ресей Федерациясының ұлттық стандарттары ҚР СТ 1.9 сәйкес қолданылады.

2 Нормативтік сілтемелер

Осы стандартта мынадай нормативтік құжаттарға сілтемелер пайдаланылды:

ҚР СТ 1.9-2007 Қазақстан Республикасының мемлекеттік техникалық реттеу жүйесі. Халықаралық, өңірлік және шет мемлекеттердің ұлттық стандарттарын, стандарттау жөніндегі өзге нормативтік құжаттарды Қазақстан Республикасында қолдану тәртібі.

ҚР СТ 4.2-93 Өнімді өндіру және өндіріске жеткізу жүйесі. Халық тұтынатын азық-түлік емес тауарлар.

ҚР СТ ГОСТ Р 50779.71-99 (ИСО 2859-1—89) Статистикалық әдістер. Балама белгі бойынша таңдап бақылау процедуралары. 1-бөлік. AQL сапаның қолайлы деңгейі негізінде жүйелі топтамаларды таңдап бақылау жоспарлары.

ГОСТ 12.0.001-82 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Негізгі ережелер.

ГОСТ 12.1.004-91 Еңбек қауіпсіздігі стандарттарының жүйесі. Өрт қауіпсіздігі. Жалпы талаптар.

ГОСТ 164-90 Штангенрейсмастар. Техникалық шарттар.

ГОСТ 166-89 (ИСО 3599—76) Штангенциркульдер. Техникалық шарттар.

ГОСТ 427-75 Өлшеуіш металл сызғыштар. Техникалық шарттар.

ГОСТ 745-2003 Орауға арналған алюминий жұқалтыр. Техникалық шарттар.

ГОСТ 5094-74 Сызу бұрыштықтары. Техникалық шарттар.

ГОСТ 12026-76 Зертханалық сүзгіш қағаз. Техникалық шарттар.

ГОСТ 12301-2006 Картон, қағаз және жиынтық материалдардан жасалған қораптар. Жалпы техникалық шарттар.

ГОСТ 14192-96 Жүктерді таңбалау.

ГОСТ 16337-77 Жоғары қысымды полиэтилен. Техникалық шарттар.

ГОСТ 18321-73 Сапаға статистикалық бақылау. Дара өнім сынамаларын кездейсоқ іріктеу әдістері.

ГОСТ 21798-76 Толтырылған көлік ыдысы. Сынау үшін сапа шартына сәйкестендіру әдісі.

ГОСТ 24104-2001 Зертханалық таразы. Жалпы техникалық талаптар.

ГОСТ 26996-86 Полипропилен және и пропиленнің қосалқы полимерлері. Техникалық шарттар.

ГОСТ Р 52145-2003 Алюминий жұқалтыр негізінде жиынтық материалдар. Техникалық шарттар.

Ескертпе – Осы стандартты пайдаланған кезде үстіміздегі жылдың 1 қаңтарына арналған жағдай бойынша жалпы пайдаланылатын ақпараттық жүйеде және сәйкес ай сайын шығарылатын, үстіміздегі жылы жарияланған ақпараттық сілтемелер бойынша сілтеме стандарттардың қолданысын тексерген дұрыс. Егер сілтеме құжат өзгертілген (ауыстырылған) болса, осы стандартты пайдаланған жағдайда ауыстырылған (өзгертілген) құжатты жетекшілікке алу керек. Егер сілтеме құжат ауыстырылмай жойылған болса, онда оған сілтеме берілген ереже осы сілтемеге тиісті емес бөлігінде қолданылады.

3 Терминдер мен анықтамалар

Осы стандартта сәйкес анықтамаларымен мынадай терминдер қолданылады:

3.1 **Тұтынушы ыдысы**: Өнімді орауға және тұтынушыға жеткізуге арналған ыдыс.

3.2 **Тығындау құралы**: Ыдысты тығындауға арналған көмекші орау құралы.

3.3 **Пакет**: Оған салынған бүктеу сызықтарымен жиынтық материал орауынан немесе парағынан дайындалатын бір реттік тұтынушы ыдысы.

3.4 **Қорап**: Бір дайындамадан жасалатын, түрлі нысанды жалпақ түпке ие және (немесе) тығындау құралына немесе атқарымдық жабдығына ие жиынтық материалдан жасалған бір реттік тұтынушы ыдысы.

3.5 **Пакет-салма**: Қорап ішіне салынатын, оралған өнімнің сақталуын қосымша қамтамасыз ететін көмекші орау құралы.

3.6 **Кешенді ыдыс («қораптағы пакет»)**: Картоннан жасалған қораптан тұратын және оған пакет-салма салынған тұтынушы ыдысы.

3.7 **Жиынтық материал**: Түрлі құраушымен түзілетін (қағаз, картон, алюминий жұқалтыр, полимер), жабыстыру, сығымдау, жабын жағу жолымен дайындалатын ламинирленген материал.

4 Жіктеу, негізгі параметрлер мен өлшемдер

4.1 Тұтынушы ыдысын 1-кестеге сәйкес түрлер мен тұрпаттарға бөледі.

1-кесте

Түрі	Тұрпаты
1 Пакеттер	I — призма нысанды, табаны тік бұрышты немесе квадрат корпус
	II — бүйір қырлары кесілген табаны тік бұрышты немесе квадрат призма түріндегі корпус
	III— жоғарғы бұрыштары дөңгелектенген, табаны тік бұрышты немесе квадрат призма түріндегі корпус
2 Қораптар	Жоғарғы екі жағы сырғымалы табаны квадрат призма түріндегі корпус
3 Қорап дайындау	Бүгу сызықтары салынған және бойлық дәнекерлеу жігімен кертпеш
4 Кешенді ыдыс	Тік бұрышты қималы, клапандармен жабылатын қорап және пакет-салма

Көрсетілген ыдыс түрлері мен тұрпаттары А қосымшасында берілген.

4.2 тығындау құралдары мен атқарымдық жарақтарды мына үлгіде жіктейді:

А — қалпақ; Б — қақпақ;

В — кран-клапан (сұйықтық төгуге арналған құрылғы); Г — алюминий жарғақ (жұлынбалы).

Тұтынушы ыдысын құрастырымдық орындау тығындау құралдары және/немесе түтікшеге арналған саңылау болуын қарастырады.

4.3 Тұтынушы ыдысын арналуына қарай мыналарға бөледі:

П — пастерленген өнім үшін;

С — зарарсыздандырылатын өнім үшін.

Тұтынушы ыдысының түрі мен тұрпаттары, тығындау құралдарының орындалуы, сондай-ақ өзге түрдегі, оның ішінде тұтқалары бар ыдыстарды дайындау мүмкіндіктерін өнімнің нақты түріне арналған ыдыс нормативтік құжаттарында немесе белгіленген тәртіпте бекітілген жұмысшы сызбаларда белгілейді.

Тұтынушы ыдысының негізгі өлшемдері, сиымдылығы, салмағы мен белгіленген параметрлерден шекті ауытқуларын ыдыстың нақты түрі мен

тұрпаттарына арналған нормативтік құжаттарда немесе жұмысшы сызбаларда көрсетеді.

5 Техникалық талаптар

5.1 Тұтынушы ыдысын осы стандарт талаптарына сәйкес нормативтік, техникалық, құрастырымдық құжаттар талаптарына, сызбалар және/немесе үлгі – эталондарға (ҚР СТ 4.2) сәйкес дайындайды.

5.2 Шикізатқа қойылатын талаптар

5.2.1 Тұтынушы ыдысын дайындау үшін мына материалдарды қолданады:

- нормативтік құжаттар бойынша қағаз-негіз;
- нормативтік құжаттар бойынша картон – негіз;
- ГОСТ 745 бойынша алюминий жұқалтыр;
- ГОСТ 16337 бойынша жоғары қысымды полиэтилен;
- ГОСТ 26996 бойынша полипропилен.

Тапсырыс берушімен келісім бойынша өзге материалдарды қолдану рұқсат етіледі.

5.2.2 Тағам өнімдерімен байланысқа түсетін орауды дайындаған кезде пайдаланылатын материалдар мен бұйымдар көрсетілген мақсаттарда пайдалану үшін санитарлық – эпидемиологиялық қадағалау органдарымен рұқсат етілген және [1] талаптарына сәйкесуі керек.

5.3 Сипаттамалар

5.3.1 Тұтынушы ыдысының сапа көрсеткіштері 2-кестеде көрсетілген талаптарға сәйкесуі керек.

2-кесте

Көрсеткіш атауы	Тұтынушы ыдысының түрі/тұрпаты	Техникалық талаптар	Бақылау әдістері
1	2	3	4
1 Сыртқы түрі	Барлығы	Ыдыс беті таза, тегіс болуы керек. Тесіктер, жарылулар, материал қабыршақтануы, майысу, қыржымдалулар рұқсат етілмейді.	8.2-бойынша
	Пакет-салмадан басқа барлығы	Бүгу сызықтары нақты, тегіс, қисаймай салынуы керек. Бүгу сызығының қисаюы рұқсат етілмейді	
2 Геометриялық параметрлер	Барлығы	Бақыланатын өлшемдер бұйымның нақты түріне арналған сызбаларға және белгіленген тәртіпте бекітілген үлгі - эталондарға сәйкесуі керек.	8.3-бойынша

2-кестенің соңы

1	2	3	4
3 Қымталғандық	Қорап дайындамасынан басқа барлығы	Дәнекерлеу жігі тегіс және орау қымталғандығын қамтамасыз етуі керек	8.5-бойынша
	Тығындау құралдары болған жағдайда	Тығындау құралдары тығындалу қымталғандығын қамтамасыз етуі керек	
4 Дәнекерлеу жігінің беріктігі	Барлығы	Бойлық жік беріктігі. Дәнекерлеу жігінің беріктік көрсеткіштерінің мәндерін ыдыстың нақты түріне арналған нормативтік құжаттарда белгілейді	8.6-бойынша
	Кертпештен басқа барлығы	Көлденең жік беріктігі. Дәнекерлеу жігінің беріктік көрсеткіштерінің мәндерін ыдыстың нақты түріне арналған нормативтік құжаттарда белгілейді	
5 Баспа суретінің беку беріктігі	Пакет-салмадан басқа барлығы	Желімді таспада ыдысқа жағылған бояу іздері болмауы керек.	8.7-бойынша
6 Ашу кезінде айналдыру сәті	Сақтандыру сақинасы немесе қорғаныс жарағы бар полимер бұранда қалпақтар үшін	0,4 - 1,0 Н м	8.8-бойынша
7 Ішкі полимер жабын қышқылдануы	Барлығы	Жабын беті қышқылданбауы керек	8.9-бойынша
8 Органолептикалық бақылау	Барлығы	Су сіріндісінің иісі — 1 баллдан артық емес. Су сіріндісінің дәмі рұқсат етілмейді. Су сіріндісі түсі мен мөлдірлігінің өзгеруі рұқсат етілмейді	[2]-бойынша

5.3.2 Жиынтық ыдысқа арналған картоннан жасалған қораптар ГОСТ 12301 талаптарына сәйкесуі керек.

5.4 Таңбалау

5.4.1 Тұтынушы ыдысының түбіне немесе бүйір не шет жақтарына тауарлық белгіні және/немесе кәсіпорын – дайындаушы атауын салады.

Тұтынушымен келісім бойынша ыдысқа оралған өнімді сипаттайтын таңбалауды салады.

Салу тәсілдері мен орны, таңбалау мазмұнын өнімнің нақты түріне арналған ыдыстың нормативтік құжатында белгілейді.

Таңбалау нақты және жеңіл оқылатын болуы керек.

Таңбалауды ыдысқа салу немесе ыдысты кәдеге жарату туралы ақпаратты, сондай-ақ өзге ақпараттан тұратын таңбалауды салу рұқсат етіледі.

5.4.2 Ыдыстың әр жүк бірлігіне мынадан тұратын таңбалау салады (немесе құлақша бекітеді):

- өнім атауы, сауда белгісі (болған жағдайда);
- дайындаушы ел атауы және/немесе тауарлық белгі;
- кәсіпорын – дайындаушы атауы және оның заңды мекен-жайы;
- ыдыстың түр өлшемі, көмекші тығындау құралдары (болған жағдайда);
- орауда ыдыс саны;
- дайындалған күні;
- жиынтық материал түрін белгілеу;
- осы стандарт белгісі;
- ГОСТ 14192 бойынша «Ылғалдан сақта», «Ілмекпен ілме» деген айлашарғылық белгілер.

Таңбалауды өзге мәліметтермен толықтыру рұқсат етіледі. Таңбалауды дайындаушы ел тілінде салады. Тапсырыс берушімен келісім бойынша таңбалауды өзге тілде орындайды.

5.4.3 Көліктік таңбалау — ГОСТ 14192 бойынша.

5.4.4 Сертификатталған өнім үшін сәйкестік белгісін тауарға ілеспе құжаттарда көрсетеді.

5.5 Орау

Тұтынушы ыдысын орау үшін тапсырыс берушімен келісім бойынша бұйымның сақталуын, ластанудан, атмосфералық жауын-шашыннан, тасымалдау және сақтау кезінде механикалық бүлінулерден сақтауды қамтамасыз ететін орауды қолданады.

6 Қауіпсіздік талаптары және қоршаған ортаны қорғау

Тұтынушы ыдысын дайындаған кезде ГОСТ 12.0.001 бойынша қауіпсіздік ережелерін, ГОСТ 12.1.004 бойынша өрт қауіпсіздігі ережелерін, сондай-ақ өнеркәсіптік кәсіпорындарға арналған типтік өрт қауіпсіздігі ережелерін сақтайды.

Тұтынушы ыдысын дайындау барысында қоршаған ортаның өндіріс қалдықтарымен ластану мүмкіндігі болмауы керек. Тұтынушы ыдысын өндіру кезінде түзілетін полимер және қағаз қалдықтары екіншілей қайта өңдеуге жатады. Екіншілей қайта өңдеуге жарамсыз қалдықтар, сондай-ақ тұтынуда болған ыдыстар белгіленген тәртіпте және санитарлық ережелер талаптарына сәйкес кәдеге жаратылады.

7 Қабылдау ережесі

7.1 Тұтынушы ыдысын топтап қабылдайды. Топтама деп бір тұрпаттағы, түрдегі, орындалудағы, өлшемдегі, бір технология бойынша бір жиынтық материалдан дайындалған, сапасы туралы бір құжатпен рәсімделген ыдысты санайды.

Сапасы туралы құжат мынадан тұруы керек:

- өнім атауы, тауарлық марка (болған жағдайда);
- кәсіпорын – дайындаушы атауы және оның заңды мекен-жайы;
- кәсіпорынның тауарлық белгісі (болған жағдайда);
- топтама нөмірі;
- топтамада ыдыс бірлігінің саны;
- дайындалған күні;
- ыдыс материалының белгісі;
- осы стандарт белгісі;
- сынау нәтижелері немесе тұтынушы ыдысы сапасының осы стандарт талаптарына сәйкестігі туралы растау;
- сәйкестік белгісі немесе сертификат нөмірін көрсету (егер өнім сертификатталған болса).

Сапасы туралы құжат өнім сапасын растайтын өзге ақпараттан тұра алады.

7.2 Тұтынушы ыдысының сапасын осы стандарт талаптарына сәйкестікке бақылауды II бақылаудың жалпы деңгейі және 3-кестеге сәйкес сапаның қабылданатын деңгейлері жағдайда бақылаудың екі сатылы қалыпты жоспары бойынша жүргізеді.

3-кесте

Бақыланатын көрсеткіш	AQL сапаның қолайлы деңгейі, %
Сыртқы түрі	1,0
Геометриялық өлшемдер	0,65
Қымталғандық	0,15
Дәнекерлеу жігінің беріктігі	
Органолептикалық бақылау	
Ішкі полимер жабын қышқылдануы	
Ашу кезіндегі айналдыру сәті	2,5
Баспа суретінің беку беріктігі	4,0

7.3 Сапаға бақылау жүргізу үшін топтаманың түрлі орнынан кездейсоқ іріктеу әдісімен ҚР СТ ГОСТ Р 50779.71 бойынша 4-кестеде көрсетілген көлемдерде тұтынушы ыдысын іріктейді.

4-кесте

Топтамада бұйым саны, дана	Іріктеме көлемі, дн.	AQL сапаның қолданатын деңгейі жағдайда екі сатылы іріктеу жоспары, %, іріктеме									
	бірінші екінші	0,15		0,65		1,0		2,5		4,0	
		бірінші екінші		бірінші екінші		бірінші екінші		бірінші екінші		бірінші екінші	
		C1 C3	C2 C4	C1 C3	C2 C4	C1 C3	C2 C4	C1 C3	C2 C4	C1 C3	C2 C4
1201-ден 3200 дейін	80 160	0 1	2 2	0 3	3 4	1 4	4 5	3 8	7 9	5 12	9 13
3201-ден 10 000	125 250	0 1	2 2	1 4	4 5	2 6	5 7	5 12	9 13	7 18	11 19
10 001-ден 35 000	200 400	0 1	2 2	2 6	5 7	3 8	7 9	7 18	11 19	11 26	16 27
35 001-ден 150000	315 630	0 3	3 4	3 8	7 9	5 12	9 13	11 26	16 27	11 26	16 27
150 001-ден 500000	500 1000	1 4	4 5	5 12	9 13	7 18	11 19	11 26	16 27	11 26	16 27
500 000	800 1600	2 6	5 7	7 18	11 19	11 26	16 27	11 26	16 27	11 26	16 27
Ескертпе: Осы кестеде мынадай белгілеулер қолданылған: С1, С3 — қабылдау саны; С2, С4 — бактау саны.											

7.4 Бірінші іріктемені бақылау нәтижелері бойынша, егер іріктемеде сәйкеспейтін бұйымдар саны С1-ден кем немесе тең болса топтаманы қабылдайды және егер іріктемеде сәйкеспейтін бұйымдар саны С2-ден артық немесе тең болса, топтаманы бактайды.

Егер сәйкеспейтін бұйымдар саны іріктемеде С1-ден артық болса, бірақ С2-ден кем болса, онда сапаны бақылау үшін екінші іріктемені алады.

Екінші іріктемені бақылау нәтижелері бойынша, егер екі іріктемеде де сәйкеспейтін бұйымдар саны С3-тен кем немесе тең болса, топтаманы қабылдайды. Егер екі іріктемеде сәйкеспейтін бұйымдар саны С4-тен артық немесе тең болса, топтаманы бактайды.

7.5 Екінші іріктеме бойынша сынаулар нәтижелері қорытынды болып табылады.

8 Бақылау әдістері

8.1 Сынау алдында полимер ыдыс үлгісін сапа шартына сәйкестендіреді. Егер өнімнің нақты түріне арналған ыдыстың нормативтік құжаттарында

сапа шартына сәйкестендіру режимі ескерілмеген болса, онда үлгілерді ГОСТ 21798, 4 режимі бойынша сапа шартына сәйкестендіреді.

8.2 Тұтынушы ыдыстың сыртқы түрін көзбен шолып үлкейткіш құралдарсыз, нормативтік құжаттар талаптарымен және/немесе белгіленген тәртіпте бекітілген үлгі - эталонмен салыстыру жолымен бақылайды.

8.3 Тұтынушы ыдысының өлшемдерін ГОСТ 166, ГОСТ 164, ГОСТ 427 бойынша өлшеу аспаптарымен, тараптар перпендикулярлығын ГОСТ 5094 бойынша бұрыштықпен бақылайды.

8.4 Тұтынушы ыдыс салмағын ГОСТ 24104 бойынша бөлу бағамы 0,1 г таразыларда анықтайды. Сынаулар нәтижесі ретінде он өлшеудің орташа арифметикалық мәнін қабылдайды. Бұйым салмағының атаулы мәннен ауытқуын ыдыстың нақты түр - өлшеміне арналған нормативтік (техникалық) құжаттарда белгілейді.

8.5 Қымталғандықты анықтау

Қымталғандықты анықтауды мына тәсілдердің біреуімен жүргізеді:

- А тәсілі:

Дәнекерлеу жігінің қымталғандығын және сапасын бақылау үшін кемі 10 толтырылған бұйымды іріктейді, оларды тегіс бетке, ГОСТ 12026 бойынша бойлық жігін төмен қаратып 2-3 қатар биіктікте сүзгіш қағазға жатқызады және 20 минут бойына ұстайды.

Егер сұйықтық дақтары сүзгіш қағазда болмаса, бұйым сынақтан өтті деп саналады.

- Б тәсілі:

Тұтынушы ыдысының тығындалу қымталғандығын бақылау үшін кемі 10 толтырылған және тығындалған бұйымды іріктеп алады, содан кейін оларды тегіс бетке, сүзгіш қағазға жатқызады да кемі 2 сағат ұстайды.

Егер сұйықтықтың сүзгіш қағазға төгілуі байқалмаса, тығындалу қымталған деп саналады.

8.6 Дәнекерлеу жігінің (бойлық және көлденең) беріктігін өлшеу жүктемесінің мәнінен 3 % артық емес кінәратпен сынау ауқымында жүктемелер өлшенуін қамтамасыз ететін кез келген түрдегі жырту машинасында анықтайды.

Сынауға кемі 10 бұйымды түсіреді.

Тұтынушы ыдысының дәнекерлеу жігіне перпендикуляр сынау үшін үлгілер кесіп алады: ені (15 ± 0,2) мм және ұзындығы дәнекерлеу жігінен кемі 30 мм ұзын таспалар.

Жырту машинасында сынаулар мен нәтижелерді өңдеуді ГОСТ Р 52145 бойынша жүргізеді (Д.3-қосымшасы)

8.7 Баспа суретінің беку беріктігін ГОСТ Р 52145 бойынша бақылайды (А қосымшасы)

8.8 Ашу кезінде айналдыру сәтін анықтау

Сынауға үзікті немесе қорғаныс жабдықты бұрандалы полимер қақпақтармен тығындалған кемі 10 бұйымды түсіреді.

Қалпақтарды ашу кезінде М айналдыру сәтін ± 0,5 %. өлшеу дәлдігімен торсиометрде анықтайды.

Бұйымды құрал тарелкасында тіке орнатады және бекіткіш көмегімен бекітеді. Бұйым ақауланууы рұқсат етілмейді. Содан кейін қалпаққа біртіндеп күш түсіруді арттыра отырып сағат тіліне қарсы бұрайды.

Айналдыру сәтінің оныншы үлеске дейін дөңгелектенген мәнін құрал шкаласынан санайды және метрге Ньютонда көрсетеді.

8.9 Жиынтық материалдың ішкі полимер материалының қышқылдануын анықтау

8.9.1 Пайдаланылатын өлшеу құралдары, көмекші құрылғылар, реактивтер мен материалдар:

- сызғыш ГОСТ 427 бойынша;
- желімді таспа;
- синтетикалық, жылдам кебетін, тұтқырлығы аз жақсы полиолефинді тұтқырланумен бояу;
- ені кемі 10 мм талшықты жалпақ жұмсақ қылқалам.

8.9.2 Сынау үшін жайманың барлық ені бойынша ұзындығы 100 мм жиынтық материал үлгісін алады немесе қорап дайындамасынан 10 х 10 мм^2 үлгі кесіп алады, содан кейін полимер қабат бетіне қылқаламмен бояудың үш таспасын жағады. Бояуды жұқа тегіс қабатпен жағады. Бояудың беткі қабатына бір жағынан ғана желімді таспаның бос шетін қалдырып бояулы таспадан ұзындау (20 ± 2) мм желімді таспа телімін салды. Желімді таспаны материалға тығыздап қысады және желімді таспаның бос шетінің көмегімен жабыннан жұлып алады.

Егер бояу жабын бетінен таспаны сыналатын беттен жұлу кезінде толығымен кетсе, сынау нәтижесін оң деп санайды. Егер жабында әр жерде бояу әздері қалса, сынауды қайталайды.

Таспаны қайта бұйым бетінің жабынына салғаннан кейін бояу іздері байқалған жағдайда бұйым беті қышқылданған деп саналады.

8.10 Ыдысқа органолептикалық бақылауды нормативтік құжаттарға және/немесе санитарлық – эпидемиологиялық қадағалау органдарының [2] санитарлық ережелеріне сәйкес жүргізеді.

9 Тасымалдау және сақтау

9.1 Тұтынушы ыдысын көліктің барлық түрлерімен көліктің осы түріне қолданыстағы жүктерді тасымалдау ережелеріне сәйкес жабық көлік құралдарында тасымалдайды.

9.2 Тұтынушы ыдысы желдетілетін, бөгде иісі жоқ үймараттарда, күн сәулесінің тіке түспеуі жағдайда жылыту құралдарынан кемі 1 м қашықтықта, плюс 5 °С-тан төмен емес температура және ауаның 80 % жоғары емес атмосфералық ылғалдығы жағдайында сақталуы керек.

Ыдыстың сапасы мен тұтынушы қасиеттерінің сақталуын қамтамасыз ететін өзге де сақтау шарттары рұқсат етіледі.

9.3 Тұтынушы ыдысын тасымалдау және сақтау кезінде оның ластанудан, атмосфералық жауын-шашыннан және механикалық бүлінулерден қорғалуын қамтамасыз ету керек.

10 Дайындаушы кепілдігі

10.1 Дайындаушы тасымалдау және сақтау шарттарын сақтаған жағдайда тұтынушы ыдысының осы стандарт талаптарына сәйкестігіне кепілдік береді.

10.2 Тұтынушы ыдысының кепілдік сақтау мерзімі ыдыстың нақты түрі мен тұрпатына арналған нормативтік (техникалық) құжаттарда белгіленеді.

10.3 Мына негіздегі жиынтық материалдардан жасалған тұтынушы ыдысының ұсынылатын сақтау мерзімдері:

- алюминий жұқалтыр — дайындалған күнінен бастап 12 ай;
- картон — дайындалған күнінен бастап 6 ай;
- полимер үлдірлер — дайындалған күнінен бастап 6 ай.

А қосымшасы
(ұсынылатын)

Жиынтық материалдардан жасалған тұтынушы ыдысының түрі мен тұрпаттары

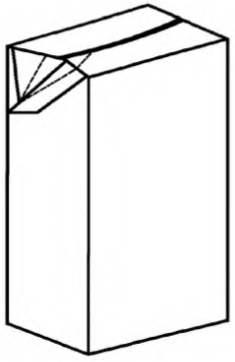

А.1-суреті – I-тұрпатты пакет

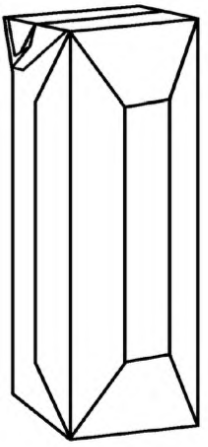

А.2-суреті – II-тұрпатты пакет

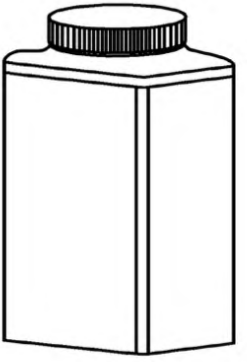

А.3-суреті – III-тұрпатты пакет

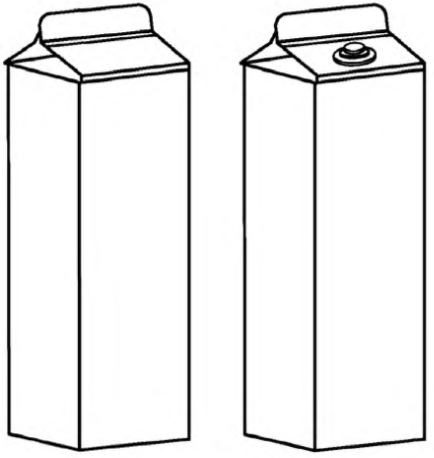

А.4-суреті– Екі сырғыма бетті, табаны квадрат призма нысанындағы қорап

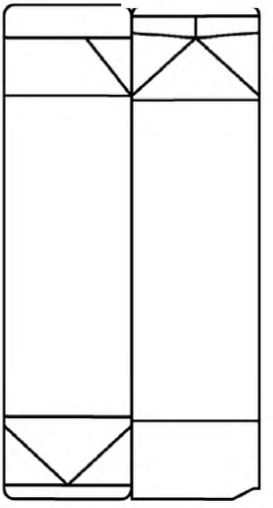

А.5-суреті– Қорап дайындамасы – бүктеу сызықтары салынған және бойлық дәнекерлеу жікті кертпеш

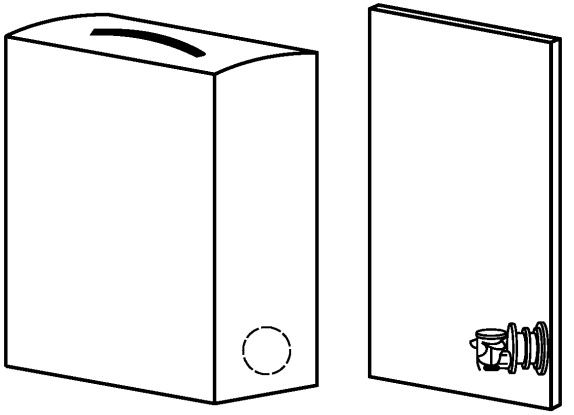

А.6-суреті – Кешенді ыдыс: тік бұрышты қималы, клапандармен жабылатын қорап (а), және пакет-салма (б)

Қосымша
(анықтамалық)

Библиография

[1]	Гигиеналық нормативтер ГН 2.3.3.972-2000	Тағам өнімдерімен байланысқа түсетін материалдардан бөлінетін химиялық заттардың шекті рұқсат етілетін сандары.
[2]	Медициналық нұсқаулық МИ № 880-71	Тағам өнімдерімен байланысқа түсу үшін арналған полимер және өзге синтетикалық материалдардан жасалған бұйымдарды санитарлық – химиялық зерттеу бойынша нұсқаулық

ӘОЖ: 676.8:621.798.1:006.354 **МСЖ: 55.080**

Түйінді сөздер: тұтынушы ыдысы, жиынтық материал, пакеттер, қораптар, қалпақ

Ескертулер үшін

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ СТАНДАРТ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

ТАРА ПОТРЕБИТЕЛЬСКАЯ ИЗ КОМБИНИРОВАННЫХ МАТЕРИАЛОВ

Общие технические условия

СТ РК ГОСТ Р 52579-2008

ГОСТ Р 52579-2006 Тара потребительская из комбинированных материалов. Общие технические условия (IDT)

Издание официальное

Комитет по техническому регулированию и метрологии Министерства индустрии и торговли Республики Казахстан (Госстандарт)

Астана

Предисловие

1 ПОДГОТОВЛЕН И ВНЕСЕН ТОО «АлматыОблСпецМонтаж» на основе стандарта, приведенного в п.3.

2 УТВЕРЖДЕН И ВВЕДЕН В ДЕЙСТВИЕ приказом Комитета по техническому регулированию и метрологии Министерства индустрии и торговли Республики Казахстан от 16 октября 2008 года № 234-од.

3 Настоящий стандарт идентичен национальному стандарту Российской Федерации ГОСТ Р 52579-2006 «Тара потребительская из комбинированных материалов. Общие технические условия». При этом дополнительные требования, учитывающие потребности национальной экономики Республики Казахстан, приведены в разделах 1, 2, которые по тексту выделены курсивом.

4 В настоящем стандарте реализованы нормы Закона Республики Казахстан «О техническом регулировании».

5 СРОК ПЕРВОЙ ПРОВЕРКИ **2013 год**
ПЕРИОДИЧНОСТЬ ПРОВЕРКИ **5 лет**

6 ВВЕДЕН ВПЕРВЫЕ

Настоящий стандарт не может быть полностью или частично воспроизведен, тиражирован и распространен в качестве официального издания без разрешения Комитета по техническому регулированию и метрологии Министерства индустрии и торговли Республики Казахстан

Содержание

1	Область применения	1
2	Нормативные ссылки	1
3	Термины и определения	2
4	Классификация, основные параметры и размеры	3
5	Технические требования	4
6	Требования безопасности и охраны окружающей среды	6
7	Правила приемки	7
8	Методы контроля	9
9	Транспортирование и хранение	11
10	Гарантии изготовителя	11
Приложение А (рекомендуемое). Виды и типы потребительской тары из комбинированных материалов		12
Приложение (справочное). Библиография		14

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ СТАНДАРТ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

ТАРА ПОТРЕБИТЕЛЬСКАЯ ИЗ КОМБИНИРОВАННЫХ МАТЕРИАЛОВ
Общие технические условия

Дата введения 2009-07-01

1 Область применения

Настоящий стандарт распространяется на потребительскую тару из комбинированных материалов (далее — потребительскую тару), предназначенную для упаковывания пищевых жидкостей, в том числе молока, соков, алкогольной продукции и др.

Стандарт устанавливает технические требования, правила приемки, методы контроля, требования к упаковке, маркировке, транспортированию и хранению.

Национальные стандарты Российской Федерации, приведенные в настоящем стандарте, применяются в соответствии с СТ РК 1.9.

2 Нормативные ссылки

В настоящем стандарте использованы ссылки на следующие нормативные документы:

СТ РК 1.9-2007 Государственная система технического регулирования Республики Казахстан. Порядок применения международных, региональных и национальных стандартов иностранных государств, других нормативных документов по стандартизации в Республике Казахстан.

СТ РК 4.2-93 Система разработки и постановки продукции на производство. Непродовольственные товары народного потребления.

СТ РК ГОСТ Р 50779.71-99 (ИСО 2859-1—89) Статистические методы. Процедуры выборочного контроля по альтернативному признаку. Часть 1. Планы выборочного контроля последовательных партий на основе приемлемого уровня качества AQL.

ГОСТ 12.0.001-82 Система стандартов безопасности труда. Основные положения.

ГОСТ 12.1.004-91 Система стандартов безопасности труда. Пожарная безопасность. Общие требования.

ГОСТ 164-90 Штангенрейсмасы. Технические условия.

ГОСТ 166-89 (ИСО 3599—76) Штангенциркули. Технические условия.

Издание официальное

ГОСТ 427-75 Линейки измерительные металлические. Технические условия.

ГОСТ 745-2003 Фольга алюминиевая для упаковки. Технические условия.

ГОСТ 5094-74 Угольники чертежные. Технические условия.

ГОСТ 12026-76 Бумага фильтровальная лабораторная. Технические условия.

ГОСТ 12301-2006 Коробки из картона, бумаги и комбинированных материалов. Общие технические условия.

ГОСТ 14192-96 Маркировка грузов.

ГОСТ 16337-77 Полиэтилен высокого давления. Технические условия.

ГОСТ 18321-73 Статистический контроль качества. Методы случайного отбора выборок штучной продукции.

ГОСТ 21798-76 Тара транспортная наполненная. Метод кондиционирования для испытаний.

ГОСТ 24104-2001 Весы лабораторные. Общие технические требования.

ГОСТ 26996-86 Полипропилен и сополимеры пропилена. Технические условия.

ГОСТ Р 52145-2003 Материалы комбинированные на основе алюминиевой фольги. Технические условия.

Примечание - При пользовании настоящим стандартом целесообразно проверить действие ссылочных стандартов в информационной системе общего пользования по состоянию на 1 января текущего года, и по соответствующим ежемесячно издаваемым информационным указателям, опубликованным в текущем году. Если ссылочный документ заменен (изменен), то при пользовании настоящим стандартом следует руководствоваться замененным (измененным) документом. Если ссылочный документ отменен без замены, то положение, в котором дана ссылка на него, применяется в части, не затрагивающей эту ссылку.

3 Термины и определения

В настоящем стандарте применены следующие термины с соответствующими определениями:

3.1 **Тара потребительская**: Тара, предназначенная для упаковывания и доставки продукции потребителю.

3.2 **Укупорочное средство**: Вспомогательное упаковочное средство для укупоривания тары.

3.3 **Пакет**: Разовая потребительская тара, изготовляемая из рулона или листа комбинированного материала с нанесенными на него линиями сгибов.

3.4 **Коробка**: Разовая потребительская тара из комбинированного материала, изготовляемая из одной заготовки, имеющая корпус разнообразной формы с плоским дном и (или) имеющая укупорочное средство или функциональное приспособление.

3.5 **Пакет-вкладыш**: Вспомогательное упаковочное средство, помещаемое внутри коробки, обеспечивающее дополнительную сохранность упакованной продукции.

3.6 **Комплексная тара («пакет в коробке»)**: Потребительская тара, состоящая из коробки, изготовляемой из картона, и помещенного в нее пакета-вкладыша.

3.7 **Комбинированный материал**: Ламинированный материал, образуемый несколькими составляющими (бумагой, картоном, алюминиевой фольгой, полимером), изготовляемый путем склеивания, экструзией, нанесением покрытия.

4 Классификация, основные параметры и размеры

4.1 Потребительскую тару подразделяют на виды и типы согласно таблице 1.

Таблица 1

Вид	Тип
1 Пакеты	I — корпус в форме призмы, в основании прямоугольник или квадрат
	II — корпус в форме призмы с усеченными боковыми гранями, в основании прямоугольник или квадрат
	III—корпус в форме призмы с закругленными верхними углами, в основании прямоугольник или квадрат
2 Коробки	Корпус в форме призмы с двухскатным верхом, в основании квадрат
3 Заготовка коробки	Высечка с нанесенными линиями сгиба (биговкой) и продольным сварным швом
4 Комплексная тара	Коробка прямоугольного сечения, закрываемая клапанами, и пакет-вкладыш

Указанные виды и типы тары приведены в приложении А.

4.2 Укупорочные средства и функциональные приспособления классифицируют следующим образом:

А — колпачок; Б — крышка;

В — кран-клапан (устройство для слива жидкости); Г — алюминиевая мембрана (отрывная).

Конструктивное исполнение потребительской тары предусматривает наличие отверстия для укупорочных средств и/или для соломинки.

4.3 Потребительскую тару в зависимости от назначения подразделяют:

П — для пастеризованной продукции;

С — для стерилизуемой продукции.

Виды и типы потребительской тары, исполнения укупорочных средств, а также возможность изготовления тары других типов, в т.ч. с ручками, устанавливают в нормативных документах на тару для конкретных видов продукции или в рабочих чертежах, утвержденных в установленном порядке.

Основные размеры, вместимость, массу потребительской тары и предельные отклонения от установленных параметров указывают в нормативных документах или рабочих чертежах на конкретные виды и типы тары.

5 Технические требования

5.1 Потребительскую тару изготовляют в соответствии с требованиями настоящего стандарта, по нормативным, техническим, конструкторским документам, чертежам и/или образцам-эталонам (СТ РК 4.2).

5.2 Требования к сырью

5.2.1 Для изготовления потребительской тары применяют следующие материалы:

- бумагу-основу по нормативным документам;
- картон-основу по нормативным документам;
- алюминиевую фольгу по ГОСТ 745;
- полиэтилен высокого давления по ГОСТ 16337;
- полипропилен по ГОСТ 26996.

Допускается применение других материалов по согласованию с заказчиком.

5.2.2 Материалы и изделия, используемые при изготовлении упаковки, контактирующей с пищевыми продуктами, должны быть допущены и разрешены для использования в указанных целях органами санитарно-эпидемиологического надзора и должны соответствовать требованиям гигиенических нормативов [1].

5.3 Характеристики

5.3.1 Показатели качества потребительской тары должны соответствовать требованиям, указанным в таблице 2.

Таблица 2

Наименование показателя	Вид/тип потребительской	Технические требования	Методы контроля
1	2	3	4
1 Внешний вид	Все	Поверхность тары должна быть чистой, гладкой. Не допускаются: проколы, надрывы, расслоение материала, складки, морщины	По 8.2

Окончание таблицы 2

1	2	3	4
	Все, кроме пакета-вкладыша	Линии сгиба должны быть нанесены четко, равномерно, без перекосов. Не допускается смещение линий сгиба	
2 Геометрические размеры	Все	Контролируемые размеры должны соответствовать чертежам на конкретный вид изделия и образцам-эталонам, утвержденным в установленном порядке	По 8.3
3 Герметичность	Все, кроме заготовок коробок	Сварной шов должен быть сплошным и обеспечивать герметичность упаковки	По 8.5
	При наличии укупорочных средств	Укупорочные средства должны обеспечивать герметичность укупоривания	
4 Прочность сварного шва	Все	Прочность продольного шва. Значения показателя прочности сварного шва устанавливают в нормативных документах на конкретный вид тары	По 8.6
	Все, кроме высечек	Прочность поперечного шва. Значения показателя прочности сварного шва устанавливают в нормативных документах на конкретный вид тары	
5 Прочность закрепления печатного рисунка	Все, кроме пакета-вкладыша	На липкой ленте не должно быть следов краски, нанесенной на тару	По 8.7
6 Крутящий момент при открывании М	Для полимерных винтовых колпачков с предохранительным кольцом или защитным приспособлением	От 0,4 до 1,0 Н м	По 8.8
7 Окисленность внутреннего полимерного покрытия	Все	Поверхность покрытия не должна быть окислена	По 8.9
8 Органолептический контроль	Все	Запах водной вытяжки — не более 1 балла. Привкус водной вытяжки не допускается. Изменение цвета и прозрачности водной вытяжки не допускается	По [2]

5.3.2 Коробки из картона для комплексной тары должны соответствовать требованиям ГОСТ 12301.

5.4 Маркировка

5.4.1 На дно или на боковые или торцевые стороны потребительской тары наносят товарный знак и/или наименование предприятия-изготовителя.

По согласованию с потребителем на тару наносят маркировку, характеризующую упакованную продукцию.

Способы и место нанесения, содержание маркировки устанавливают в нормативных документах на тару для конкретных видов продукции.

Маркировка должна быть четкой и легко читаемой.

Допускается не наносить маркировку на тару или наносить маркировку, содержащую информацию об утилизации тары, а также другую информацию.

5.4.2 На каждую грузовую единицу тары наносят маркировку (или вкладывают ярлык), содержащую:

- наименование продукции, торговую марку (при наличии);
- наименование страны-изготовителя и/или товарный знак;
- наименование предприятия-изготовителя и его юридический адрес;
- типоразмер тары, вспомогательные упаковочные средства (при наличии);
- количество тары в упаковке;
- дату изготовления;
- обозначение вида комбинированного материала;
- обозначение настоящего стандарта;
- манипуляционные знаки: «Беречь от влаги», «Крюками не брать» по ГОСТ 14192.

Допускается дополнять маркировку другими сведениями. Маркировку наносят на языке страны-изготовителя. По согласованию с заказчиком маркировку выполняют на другом языке.

5.4.3 Транспортная маркировка — по ГОСТ 14192.

5.4.4 Знак соответствия для сертифицированной продукции указывают в товаросопроводительной документации.

5.5 Упаковка

Для упаковывания потребительской тары по согласованию с заказчиком применяют упаковку, обеспечивающую сохранность изделий, защиту от загрязнений, атмосферных осадков, механических повреждений при транспортировании и хранении.

6 Требования безопасности и охраны окружающей среды

При изготовлении потребительской тары соблюдают правила безопасности по ГОСТ 12.0.001, правила пожарной безопасности по ГОСТ 12.1.004, а также типовые правила пожарной безопасности для промышленных предприятий.

В процессе изготовления потребительской тары должна быть исключена возможность загрязнения окружающей среды отходами производства. Полимерные и бумажные отходы, образующиеся при производстве потребительской тары, подлежат вторичной переработке. Отходы, не пригодные для вторичной переработки, а также тара, бывшая в употреблении, подлежат утилизации в установленном порядке и в соответствии с требованиями санитарных правил.

7 Правила приемки

7.1 Потребительскую тару принимают партиями. Партией считают тару одного типа, вида, исполнения, размера, изготовленную по одной технологии из одного комбинированного материала, оформленную одним документом о качестве.

Документ о качестве должен содержать:

- наименование продукции, товарную марку (при наличии);
- наименование предприятия-изготовителя и его юридический адрес;
- товарный знак предприятия (при наличии);
- номер партии;
- количество единиц тары в партии;
- дату изготовления;
- обозначение материала тары;
- обозначение настоящего стандарта;
- результаты испытаний или подтверждение о соответствии качества потребительской тары требованиям настоящего стандарта;
- знак соответствия или указание номера сертификата (если продукция сертифицирована).

Документ о качестве тары может содержать другую информацию, подтверждающую качество продукции.

7.2 Контроль качества потребительской тары на соответствие требованиям настоящего стандарта проводят по двухступенчатому нормальному плану контроля при общем уровне контроля II и приемлемых уровнях качества в соответствии с таблицей 3.

Таблица 3

Контролируемый показатель	Приемлемый уровень качества AQL, %
Внешний вид	1,0
Геометрические размеры	0,65
Герметичность	0,15
Прочность сварного шва	
Органолептический контроль	

Окисленность внутреннего полимерного покрытия	
Крутящий момент при открывании	2,5
Прочность закрепления печатного рисунка	4,0

7.3 Для проведения контроля качества из разных мест партии методом случайной выборки по СТ РК ГОСТ Р 50779.71 отбирают потребительскую тару в объемах, указанных в таблице 4.

Таблица 4

Количество изделий в партии, шт.	Объем выборки, шт.	Двухступенчатый выборочный план при приемлемом уровне качества AQL, %, выборки									
	первой второй	0,15		0,65		1,0		2,5		4,0	
		первой второй		первой второй		первой второй		первой второй		первой второй	
		С1 С3	С2 С4	С1 С3	С2 С4	С1 С3	С2 С4	С1 С3	С2 С4	С1 С3	С2 С4
От 1201 до 3200 включ.	80 160	0 1	2 2	0 3	3 4	1 4	4 5	3 8	7 9	5 12	9 13
От 3201 до 10 000 включ.	125 250	0 1	2 2	1 4	4 5	2 6	5 7	5 12	9 13	7 18	11 19
От 10 001 до 35 000 включ.	200 400	0 1	2 2	2 6	5 7	3 8	7 9	7 18	11 19	11 26	16 27
От 35 001 до 150000 включ.	315 630	0 3	3 4	3 8	7 9	5 12	9 13	11 26	16 27	11 26	16 27
От 150 001 до 500000 включ.	500 1000	1 4	4 5	5 12	9 13	7 18	11 19	11 26	16 27	11 26	16 27
Св. 500 000	800 1600	2 6	5 7	7 18	11 19	11 26	16 27	11 26	16 27	11 26	16 27

Примечание: В настоящей таблице применены следующие обозначения: С1, С3 — приемочное число; С2, С4 — браковочное число.

7.4 По результатам контроля первой выборки партию принимают, если количество несоответствующих изделий в выборке меньше или равно С1, и бракуют, если количество несоответствующих изделий в выборке больше или равно С2.

Если количество несоответствующих изделий в выборке больше С1, но меньше С2, то для контроля качества отбирают вторую выборку.

По результатам контроля второй выборки партию принимают, если количество несоответствующих изделий в двух выборках меньше или равно

С3. Партию бракуют, если количество несоответствующих изделий в двух выборках больше или равно С4.

7.5 Результаты испытаний по второй выборке являются окончательными.

8 Методы контроля

8.1 Перед испытаниями образцы полимерной тары кондиционируют. Если в нормативных документах на тару для конкретных видов продукции не оговорен режим кондиционирования, то образцы кондиционируют по режиму 4 ГОСТ 21798.

8.2 Внешний вид потребительской тары контролируют визуально без применения увеличительных приборов, путем сравнения с требованиями нормативных документов и/или по образцам-эталонам, утвержденными в установленном порядке.

8.3 Размеры потребительской тары контролируют измерительными инструментами по ГОСТ 166, ГОСТ 164, ГОСТ 427, перпендикулярность сторон контролируют угольником по ГОСТ 5094.

8.4 Массу потребительской тары определяют на весах по ГОСТ 24104 с ценой деления не более 0,1 г. За результат испытаний принимают среднеарифметическое значение десяти измерений. Отклонение массы изделия от номинального значения устанавливают в нормативных (технических) документах на конкретный типоразмер тары.

8.5 Определение герметичности

Определение герметичности проводят одним из следующих способов:

- Способ А:

Для контроля герметичности и качества сварного шва отбирают не менее 10 заполненных изделий, укладывают их на ровную поверхность, на фильтровальную бумагу по ГОСТ 12026 продольным швом вниз в 2-3 ряда по высоте и выдерживают 20 мин.

Изделие считают выдержавшим испытание, если пятна жидкости на фильтровальной бумаге отсутствуют.

- Способ Б:

Для контроля герметичности укупоривания потребительской тары отбирают не менее 10 заполненных и укупоренных изделий, затем их укладывают на ровную поверхность, на фильтровальную бумагу и выдерживают не менее 2 ч.

Укупоривание считают герметичным, если не наблюдалось следов просачивания жидкости на фильтровальную бумагу.

8.6 Прочность сварного шва (продольного и поперечного) определяют на разрывной машине любого типа, обеспечивающей изменение нагрузки в диапазоне испытания с погрешностью не более 3 % значения измеряемой нагрузки.

Испытаниям подвергают не менее 10 изделий.

Перпендикулярно к сварному шву потребительской тары вырезают образцы для испытаний: полоски шириной (15 ± 0,2) мм и длиной не менее 30 мм от сварного шва.

Испытания на разрывной машине и обработку результатов проводят по ГОСТ Р 52145 (приложение Д.3).

8.7 Прочность закрепления печатного рисунка контролируют по ГОСТ Р 52145 (приложение А).

8.8 Определение крутящего момента при открывании

Испытанию подвергают не менее 10 изделий, укупоренных полимерными винтовыми колпачками с перфорацией или с защитным приспособлением.

Крутящий момент М при открывании колпачков определяют на торсиометре с точностью измерения ± 0,5 %.

Изделие устанавливают вертикально на тарелке прибора и закрепляют с помощью фиксатора. Не допускается деформация изделия. Затем поворачивают колпачок против часовой стрелки постепенным наращиванием усилия на колпачок.

Значение показателя крутящего момента, округленное до десятых долей, считывают со шкалы прибора и выражают в ньютонах на метр.

8.9 Определение окисленности внутреннего полимерного покрытия комбинированного материала

8.9.1 Используемые средства измерения, вспомогательные устройства, реактивы и материалы:

- линейка по ГОСТ 427;
- лента липкая;
- краска синтетическая, быстросохнущая, маловязкая с хорошей адгезией к полиолефинам;
- кисть мягкая волосяная плоская шириной не менее 10 мм.

8.9.2 Для испытания берут образец комбинированного материала по всей ширине полотна длиной 100 мм или из заготовки коробки отрезают образец 10 х 10 мм^2, затем на поверхность полимерного слоя кистью наносят три полоски краски. Краску наносят тонким ровным слоем без просветов. На верхний слой краски накладывают полоску липкой ленты на (20 ± 2) мм длиннее красочной полосы, оставляя только с одной стороны свободный конец липкой ленты. Плотно прижимают липкую ленту к материалу и с помощью свободного конца липкой ленты рывком срывают с покрытия.

Результат испытаний считают положительным, если краска полностью удаляется с поверхности покрытия при отрыве ленты от испытуемого образца. Если на покрытии местами остаются следы краски, испытания повторяют.

В случае обнаружения следов краски после повторного наложения ленты на покрытие поверхность изделия считают окисленной.

8.10 Органолептический контроль тары проводят в соответствии с нормативными документами и/или санитарными правилами органов санитарно-эпидемиологического надзора [2].

9 Транспортирование и хранение

9.1 Потребительскую тару транспортируют всеми видами транспорта в крытых транспортных средствах в соответствии с правилами перевозки грузов, действующими на данном виде транспорта.

9.2 Потребительская тара должна храниться в вентилируемых, не имеющих постороннего запаха помещениях, при отсутствии прямого солнечного света, на расстоянии не менее 1 м от нагревательных приборов, при температуре не ниже плюс 5°С с относительной влажностью воздуха не выше 80 %.

Допускаются другие условия хранения, обеспечивающие сохранность качества и потребительских свойств тары.

9.3 При транспортировании и хранении потребительской тары следует обеспечивать ее защиту от загрязнений, атмосферных осадков и механических повреждений.

10 Гарантии изготовителя

10.1 Изготовитель гарантирует соответствие потребительской тары требованиям настоящего стандарта при соблюдении условий транспортирования и хранения.

10.2 Гарантийный срок хранения потребительской тары устанавливают в нормативных (технических) документах на конкретные виды и типы тары.

10.3 Рекомендуемые сроки хранения потребительской тары из комбинированных материалов на основе:

- алюминиевой фольги — 12 месяцев с даты изготовления;
- картона — 6 месяцев с даты изготовления;
- полимерных пленок — 6 месяцев с даты изготовления.

Приложение А
(рекомендуемое)

Виды и типы потребительской тары из комбинированных материалов

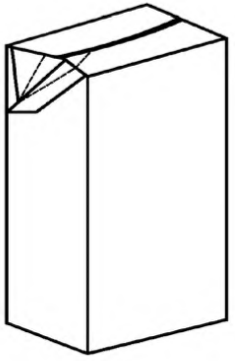

Рисунок А.1– Пакет типа I

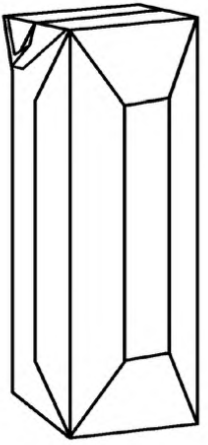

Рисунок А.2– Пакет типа II

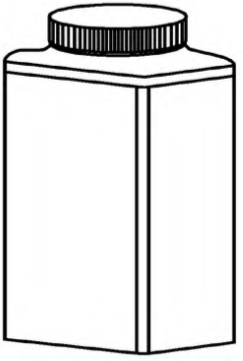

Рисунок А.3 – Пакет типа III

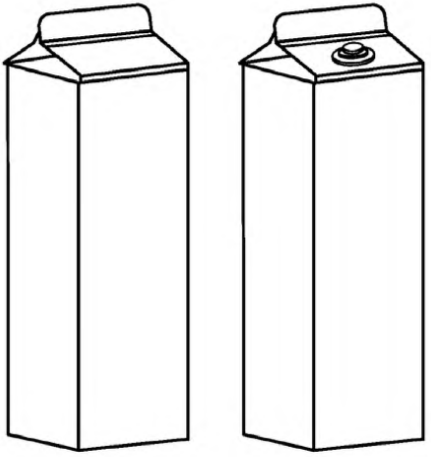

Рисунок А.4– Коробка в форме призмы с двускатным верхом, в основании квадрат

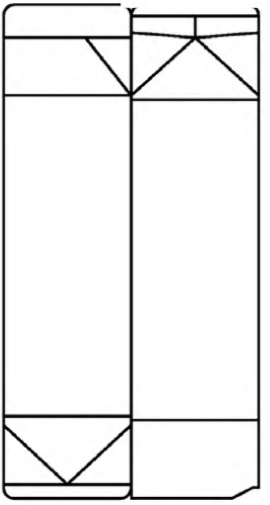

Рисунок А.5– Заготовка коробки – высечка с нанесенными линиями сгиба (биковкой) и продольным сварным швом

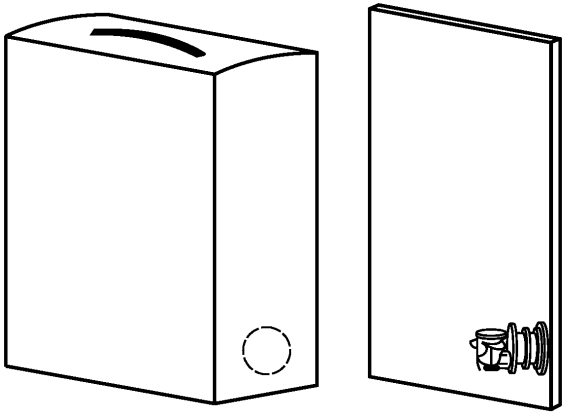

Рисунок А.6 – Комплексная тара: коробка прямоугольного сечения, закрываемая клапанами (а), и пакет-вкладыш (б)

Приложение
(справочное)

Библиография

[1]	Гигиенические нормативы ГН 2.3.3.972-2000	Предельно допустимые количества химических веществ, выделяющихся из материалов, контактирующих с пищевыми продуктами
[2]	Медицинская инструкция МИ № 880-71	Инструкция по санитарно-химическому исследованию изделий, изготовленных из полимерных и других синтетических материалов, предназначенных для контакта с пищевыми продуктами

УДК: 676.8:621.798.1:006.354 **МКС: 55.080**

Ключевые слова: потребительская тара, комбинированный материал, пакеты, коробки, колпачок

Для заметок

Басуға _____ж. қол қойылды Пішімі 60х84 1/16
Қағазы офсеттік. Қаріп түрі «KZ Times New Roman»,
«Times New Roman»
Шартты баспа табағы 1,86. Таралымы ____ дана. Тапсырыс ____

«Қазақстан стандарттау және сертификаттау институты»
республикалық мемлекеттік кәсіпорны
010000, Астана қаласы Орынбор көшесі, 11 үй,
«Эталон орталығы» ғимараты
Тел.: 8 (7172) 240074

gost.e-ecolog.ru